

Interview met Norbert Schwaiger: de ontwikkeling van de transparantie in de Raad (Brussel, 22 november 2006)

Copyright: (c) Translation Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe (CVCE)

All rights of reproduction, of public communication, of adaptation, of distribution or of dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.

Consult the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL:

http://www.cvce.eu/obj/interview_met_norbert_schwaiger_de_ontwikkeling_van_de_transparantie_in_de_raad_brussel_22_november_2006-nl-81d003a1-c222-4b7e-b733-35be6ce62294.html

Last updated: 05/07/2016

Interview met Norbert Schwaiger: de ontwikkeling van de transparantie in de Raad (Brussel, 22 november 2006)

[Raquel Valls] Welke gebeurtenis heeft de transparantie in het centrum van de communautaire belangstelling geplaatst?

[Norbert Schwaiger] Eerst was er een gevoel, dat met de ontwikkeling van de communautaire activiteiten natuurlijk toenam, dat ook de activiteiten van de persdienst moesten worden ontwikkeld. Wij, in het huis, hadden niet veel mensen die ons steunden, omdat de meeste ambtenaren hier werkelijk onderworpen waren aan de vertrouwelijkheidsregel en heel hun denken daarop hadden afgestemd. We hadden wel een zekere steun aan het hoofd van het secretariaat, de secretaris-generaal, of zelfs in die tijd verschillende secretarissen-generaal en hun kabinetschefs. Zij wisten wat wij deden en wisten ook dat wij mensen met verantwoordelijkheidszin waren. Zij hebben ons gesteund en aangemoedigd. Wij zijn echter altijd zeer discreet gebleven, maar beetje bij beetje werd onze kleine informatieactiviteit aanvaard. Wij probeerden ook om meer te zetten in de communiqués, dus als er geen essentieel besluit was maar alleen een procedurebesluit - misschien met vorderingen of met evaluaties van de problemen die moesten worden doorgrond in de voorbereidende instanties - wel dan vermeldden we dat. Dit wil zeggen dat we niet alleen zegden dat de Raad de volgende keer of over enkele maanden zou terugkomen op het thema, maar we zegden: hij vroeg aan het Comité van permanente vertegenwoordigers of aan het Speciaal Landbouwcomité, of aan de voorbereidende instanties in het algemeen, om deze of gene kwestie te onderzoeken. En soms gaf de Raad richtsnoeren - in welke richting de litigieuze kwesties moesten worden uitgediept, om oplossingen te vinden.

Dus, het was ook door de praktijk en omdat men zag dat wij niet voor problemen zorgden, dat men onze activiteit heeft ontwikkeld. De basisregels bleven echter gelden totdat men, in de context van de ratificatie van het verdrag van Maastricht, tot de situatie kwam dat de ratificatie in sommige lidstaten was bedreigd, en zelfs al praktisch afgewezen. Het element dat de aanzet gaf – als we dat zo mogen zeggen – was het nee op het referendum in Denemarken, en dat heeft op dat moment geleid tot een beraad in de communautaire instanties, van de Raad en zijn organen, en daar vond men ook dat een deel van deze situatie – mislukking in Denemarken, risico van eventuele mislukking bij het Franse referendum, of ratificatie door het Britse parlement, dat was allemaal een beetje onzeker geworden – dus bij het analyseren van deze situatie stelde men vast dat waarschijnlijk de gebrekkige informatie of het verstrekken van onjuiste informatie verantwoordelijk was voor deze situatie. En er is overigens een speciale vergadering geweest, die werd bijeengeroepen in Birmingham, die deze situatie heeft geanalyseerd en waar er ook enkele besluiten waren over de gebrekkige informatie of de onjuiste informatie. En op dat ogenblik heeft men in zekere zin voor het eerst gesproken van transparantie en van veranderingen in de benadering van de informatie in de Raad. Deze bespreking werd meer gestructureerd voortgezet in de Europese Raad van Edinburgh, die een lange lijst van onderwerpen had en die een beetje de inventaris opmaakte van alle nog niet afgehandelde of uit te werken problemen. Daarin was er ook een hoofdstuk over de te ontwikkelen transparantie. Het secretariaat heeft zijn bijdrage geleverd, en men had mij bijvoorbeeld gevraagd om enkele bepalingen op te stellen: wat kon worden gedaan om de informatie te verbeteren bij de Raad en over de Raad in het algemeen?

Op dat moment verwees men een beetje naar onze praktijken – briefings voor de Raad – en om daaraan een beetje meer politiek belang te geven, heeft men nagedacht : moeten deze briefings in de toekomst niet door het voorzitterschap gebeuren en niet noodzakelijk door hun woordvoerder, maar bijvoorbeeld door de ambassadeur of de permanente vertegenwoordiger in het comité eerste deel. En natuurlijk hebben wij van onze kant gesuggereerd om het secretariaat, de persdienst van het secretariaat, daar nauw bij te betrekken. En ook hierbij heeft men eerbaar melding gemaakt van onze achtergrondnota's, waarvan de ontwikkeling werd aangemoedigd en ook de uitbreiding ervan naar de nieuw opkomende thema's, d.w.z. de versterkte politieke samenwerking, later het domein «Justitie en Binnenlandse Zaken». En natuurlijk verheugden wij ons daarover, maar anderzijds was er ook een klein gevaar, omdat de briefings voor de Raad die formeel waren geworden, of in ieder geval als een ambassadeur sprak, dan was er geen... het was altijd *off the record* in principe, maar hij had natuurlijk een ander profiel dan wij bij de persdienst. Op dat moment is er een systeem met twee spelers ingevoerd: het voorzitterschap deed de briefing min of meer officieus maar toch op het podium. Wij, en ook de ambtenaren van het voorzitterschap, [waren] daarna in de gangen om

aanvullende inlichtingen of meer uitleg te geven, omdat er soms uitleg nodig was. En wij werden aangemoedigd om onze achtergrondnota's te ontwikkelen, dus werden ze ter tafel gebracht op het moment van de briefing van het voorzitterschap, wat elkaar goed aanvulde, op een manier die zeer...

Het is dus van toen af dat de transparantie een vrijwel permanente bekommernis van de Raad en van de verschillende Europese Raden is geworden, totdat men eraan dacht bepalingen over de transparantie in de verdragen op te nemen. Het verdrag van Amsterdam, en later het verdrag van Nice, bevatten al ... nee, geen hoofdstukken, maar in elk geval wel al bepalingen om deze nieuwe transparantiebenadering te ontwikkelen. Misschien moet ik nog één ding zeggen: het was niet alleen het informatiewerk over de actualiteit van wat er in de Raad plaatsvond, maar het was ook, men had vastgesteld dat de Raad, als instelling, zogoed als niet gekend was bij het grote publiek. Enerzijds zegden veel mensen: "Brussel, dat is de Commissie ». Dat is ook vandaag nog dikwijls het geval. Anderzijds bevonden de individuele spelers van de Raad, d.w.z. de lidstaten, hun ministers, zich op de weg van de informatie naar hun land. En zoals ik al zei, is dat niet veranderd, zelfs nu niet. Voor een lidstaat is het essentieel om aan zijn publieke opinie, en dus aan zijn pers als tussenpersoon uit te leggen welke de problemen zijn die in dit of dat dossier hun land betreffen, welke de belangen zijn, en ook, of er een resultaat is, teneinde in zekere zin de gunstige oplossingen als een nationaal succes te kunnen voorstellen. Brussel is immers als het ware, gezien vanuit de hoofdsteden, een zijtoneel van het nationale politieke toneel.

En dus is dit – misschien kunnen we daar aan het eind nog over spreken – een verschijnsel dat nog altijd bestaat. Dit neemt niet weg dat het woord «transparantie» in de wereld van de Raad aanwezig was en dat men het tot de jongste jaren met een grote regelmaat heeft ontwikkeld.